

Nr 86.

Ankom till riksdagens kansli den 24 april 1936 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förändring i avseende å löneställning och antal beträffande vissa ordinarie befattningar vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

(4:e avd.)

I en till riksdagen avlåten, den 28 februari 1936 dagtecknad proposition, nr 141, har Kungl. Maj:t under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag föreslagit riksdagen

1:o) besluta, med tillämpning från och med den 1 juli 1936,

att i 1 § 1 mom. och 5 § 1 mom. avlöningsreglementet den 19 juni 1919 för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk skola upptagas befattningarna postsparbankschef vid postverket med ett arvode av 14,000 kronor samt verkstadsöveringenjör vid statens järnvägar med ett arvode av 13,000 kronor;

att ur 5 § 1 mom. av nämnda avlöningsreglemente skall utgå befattningen överingenjör vid statens järnvägar;

att i den vid berörda avlöningsreglemente fogade tjänsteförteckningen skola upptagas följande befattningar, nämligen:

vid postverket:

i 27:e lönegraden: kontorschef;

vid telegrafverket:

i 2:a lönegraden: lokaltelefonist,

» 4:e » : landstelefonist;

vid statens järnvägar:

i 22:a lönegraden: verkstadsinspektor,

» 24:e » : expeditionsföreståndare,

» 26:e » : verkstadsingenjör,

» 27:e » : förste verkstadsingenjör;

vid statens vattenfallsverk:

- i 7:e lönegraden: reparatör,
 » 20:e » : ingenjör,
 » 22:a » : ingenjör,
 » 26:e » : driftsingenjör, sekreterare,
 » 27:e » : förste driftsingenjör;

samt att ur samma tjänsteförteckning skola utgå följande befattningar, nämligen:

vid statens järnvägar:

- ur 30:e lönegraden: maskindirektör;

vid statens vattenfallsverk:

- ur 27:e lönegraden: driftsingenjör;

2:o) — med godkännande av den av departementschefen förordade förändrade klassindelningen av trafikanstalterna vid post- och telegrafverken samt statens järnvägar — fastställa antalet av följande befattningar på sätt nedan anges nämligen:

a) från och med den 1 juli 1936:

vid postverket:

befattningar, som avses i 1 § 1 mom. avlöningsreglementet:
 postsparbankschef 1;

befattningar, hänförliga till 21:a—30:e lönegraderna i den vid avlöningsreglementet fogade tjänsteförteckningen:

aktuarie	4
notarie	8
förste kontrollör	13
postmästare av klass 1 B	38
sekreterare i 24:e lönegraden	3
postmästare av klass 1 A	19
sekreterare i 26:e lönegraden	5
kontorschef	1
byråchef	4;

vid telegrafverket:

avdelningsingenjör	10
förste kontrollör	20
radiokommissarie	5
telegrafkommissarie av klass 2	23
telegrafkommissarie av klass 1 B	19
överkontrollör	6
linjeingenjör	25
telegrafkommissarie av klass 1 A	12
byrådirektör	7;

vid statens järnvägar:

befattningar, som avses i 1 § 1 mom. avlöningsreglementet:
 verkstadsöveringenjör 1;

befattningar, hänförliga till 21:a—30:e lönegraderna i den
 vid avlöningsreglementet fogade tjänsteförteckningen:

aktuarie	4
expeditionsföreståndare i 21:a lönegraden.....	17
elektroingenjör	13
konstruktör	12
maskininspektör	7
stationsinspektör av klass 2	17
verkstadsinspektör	10
expeditionsföreståndare i 24:e lönegraden	1
sekreterare i 24:e lönegraden	6
stationsinspektör av klass 1 A	10
baningenjör	14
byråingenjör	10
maskiningenjör	6
sekreterare i 26:e lönegraden	4
verkstadsingenjör.....	3
förste baningenjör	14
förste byråingenjör.....	13
förste maskiningenjör	10
förste verkstadsingenjör	4;

vid statens vattenfallsverk:

notarie	4
ingenjör i 22:a lönegraden	5
sekreterare i 24:e lönegraden	1
byråingenjör	6
driftsingenjör	1
sekreterare i 26:e lönegraden	2
distriktsingenjör	7
förste byråingenjör.....	8
förste driftsingenjör	2;

b) från och med den 1 januari 1938:

vid statens järnvägar:

notarie	13
ombudsman	1;

samt

3:o) bemyndiga Kungl. Maj:t att utfärda de övergångsbestämmelser, som vid genomförandet av föreslagna ändringar må erfordras.

I förevarande sammanhang har utskottet behandlat följande motioner, nämligen

dels två likalydande motioner, väckta den ena, nr 314, inom första kammaren av herr *G. Heiman* och den andra, nr 643, inom andra kammaren av herr *Alfr. Werner* i Hultsfred, i vilka hemställts, att riksdagen ville besluta att från och med den 1 juli 1936 uppflytta telegrafstationen i Jönköping från klass 1 B till klass 1 A och telegrafstationen i Hultsfred från klass 3 till klass 2;

dels en inom första kammaren av herr *Ruben Wagnsson m. fl.* väckt motion, nr 315, däri hemställts, att riksdagen ville besluta sådan ändring beträffande antalet i proposition nr 141 föreslagna postmästartjänster av klass 1 B (24:e lönegraden), att jämväl postkontoren i Oskarshamn och Västervik kunna hänföras till nämnda klass;

dels en inom andra kammaren av herr *A. Paulsen* väckt motion, nr 437, däri hemställts, att riksdagen måtte besluta, att stationsmästare av åttonde klassen, såväl manliga som kvinnliga, uppflyttas från nuvarande femte till sjunde lönegraden och att stationsmästare av sjunde klassen, såväl manliga som kvinnliga, uppflyttas från nuvarande sjunde till tionde lönegraden;

dels en inom andra kammaren av herr *D. Gustavson* i Västerås väckt motion, nr 644, däri hemställts, att riksdagen ville besluta sådan ändring beträffande antalet i proposition nr 141 föreslagna postmästartjänster av klass 1 B (24:e lönegraden), att jämväl postkontoret i Sala kan bli hänfört till sagda klass;

dels en inom andra kammaren av herrar *R. Lundqvist* och *G. Arnemark* väckt motion, nr 645, däri hemställts, att riksdagen måtte besluta, att den vid avlöningsreglementet den 19 juni 1919 för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk fogade tjänsteförteckningen må upptaga vid statens järnvägar i 20:e lönegraden jämväl befattningen byråassistent;

dels en inom andra kammaren av herr *E. Laurén* väckt motion, nr 647, däri hemställts, att riksdagen ville besluta, att postkontoret i Katrineholm uppflyttas i klass 2 B samt att i samband härmed en postmästarbefattning flyttas från 22:a till 24:e lönegraden;

dels en inom andra kammaren av herr *C. P. Ossbahr* väckt motion, nr 648, däri hemställts, att riksdagen måtte besluta, att postkontoren Stockholm 11 och Stockholm 10 skola i enlighet med det av kungl. generalpoststyrelsen till Kungl. Maj:t avgivna förslaget hänföras till klass 3;

dels ock en inom andra kammaren av herrar *E. Thorell* och *T. G. von Seth* väckt motion, nr 649, däri hemställts, att riksdagen ville besluta öka antalet i proposition nr 141 föreslagna sekreterartjänster i 24:e lönegraden vid postverket från 3 till 4.

I förevarande proposition framlägges till en början förslag om vissa ändringar i klassindelningen av trafikanstalterna vid post- och telegrafverken samt statens järnvägar. Övriga i propositionen framlagda förslag avse huvud-

sakligen ändring i löneställning eller antal beträffande vissa ordinarie befattningar eller grupper av befattningar vid de skilda kommunikationsverken.

Vad först angår förslaget om *förändrad klassindelning av trafikanstalterna* vid post- och telegrafverken samt statens järnvägar, skulle beträffande antalet trafikanstalter inom de olika klasserna — bortsett från klasserna 7 och 8 vid postverket och trafikplatserna vid statens järnvägar — vidtagas de ändringar, som framgå av följande sammanställning:

K l a s s	Postverket			Telegrafverket			Statens järnvägar		
	Nuvarande antal	Bli-vande antal	Skill-nad	Nuvarande antal	Bli-vande antal	Skill-nad	Nuvarande antal	Bli-vande antal	Skill-nad
Överpostmästare, telegrafkommissarie av klass 1 A respektive överinspektör.	2	2	—	11	12	+ 1	3	3	—
1 A	10	19	+ 9	—	—	—	6	10	+ 4
1 B	32	38	+ 6	18	19	+ 1	26	26	—
2	53	53	—	22	23	+ 1	14	17	+ 3
3	69	68	— 1	19	23	+ 4	31	24	— 7
4 (4 A vid S. J.)	73	55	— 18	17	24	+ 7	60	63	+ 3
4 B (vid S. J.)	—	—	—	—	—	—	12	10	— 2
5	31	30	— 1	23	14	— 9	124	124	—
6	12	16	+ 4	16	11	— 5	199	196	— 3
Summa	282	¹⁾ 281	— 1	126	126	—	475	²⁾ 473	— 2

Enligt inom vederbörande verk verkställda beräkningar skulle ett genomförande av de föreslagna ändringarna i klassindelningen av verkens trafikanstalter medföra en årlig kostnadsökning, oberäknat dyrtidstillägg, av i runda hundratal kronor:

vid postverket	kronor 26,000
» telegrafverket	» 16,500
» statens järnvägar	» 12,300

Summa kronor 54,800.

Vidkommande härefter förslagen om *ändring i löneställning eller antal beträffande vissa ordinarie befattningar eller grupper av befattningar vid de skilda kommunikationsverken m. m.* skulle, vad angår postverket, i 1 § 1 mom. samt 5 § 1 mom. avlösningsreglementet för tjänstemän vid kommunikationsverken införas en befattning såsom postsparbankschef med ett arvode av 14,000 kronor samt i den vid avlösningsreglementet fogade tjänsteförteckningen i 27:e lönegraden upptagas befattningen kontorschef. Vidare skulle i fråga om antalet ordinarie befattningar i lönegrader över den 20:e vidtagas de ändringar, som framgå av följande sammanställning:

¹⁾ Skillnaden beror på att ett postkontor skulle sänkas till poststation.

²⁾ Skillnaden beror på att till trafikplatser skulle nedflyttas 6 stationer av klass 6 men att endast 4 trafikplatser skulle uppflyttas till stationer av klass 6.

Arvode eller lönegrad	Befattning	Nuvarande antal	Föreslagen		Blivande antal
			Ökning	Minskning	
14,000 kr.	Postsparbankschef	—	1	—	1
30:e	Byråchef	5	—	1	4
27:e	Kontorschef	—	1	—	1
26:e	Sekreterare	6	—	1	5
24:e	Sekreterare	1	2	—	3
22:a	Förste kontrollör	14	—	1	13
21:a	Aktuarie	2	2	—	4
»	Notarie	9	—	1	8

Slutligen skulle antalet kontrollörs- och postassistentsbefattningar vardera minskas med 1, varom Kungl. Maj:t i sinom tid skulle meddela beslut.

Beträffande telegrafverket, föreslås upptagande i avlöningsreglementets tjänsteförteckning av två nya befattningar, nämligen i 2:a lönegraden lokaltelefonist och i 4:e lönegraden landstelefonist. Vidare föreslås beträffande antalet ordinarie befattningar i lönegrader över den 20:e de ändringar, som framgå av följande sammanställning:

Lönegrad	Befattning	Nuvarande antal	Föreslagen		Blivande antal
			Ökning	Minskning	
28:e	Byrådirektör	5	2	—	7
26:e	Linjeringenjör	24	1	—	25
24:e	Överkontrollör	5	1	—	6
22:a	Avdelningsingenjör	8	2	—	10
»	Förste kontrollör	21	—	1	20
»	Radiokommissarie	7	—	2	5

I fråga om statens järnvägar, skulle i 1 § 1 mom. och 5 § 1 mom. avlöningsreglementet upptagas befattningen verkstadsöveringenjör, i sistnämnda författningsrum jämväl med ett arvode av 13,000 kronor samt ur 5 § 1 mom. utgå befattningen överingenjör. Vidare skulle i avlöningsreglementets tjänsteförteckning upptagas fyra nya befattningar, nämligen i 27:e lönegraden förste verkstadsingenjör, i 26:e lönegraden verkstadsingenjör, i 24:e lönegraden expeditionsföreståndare och i 22:a lönegraden verkstadsinspektör, samt ur nämnda förteckning i 30:e lönegraden utgå befattningen maskindirektör. I antalet ordinarie befattningar i lönegrader över den 20:e skulle från och med den 1 juli 1936 vidtagas de ändringar, som framgå av följande sammanställning:

Arvode eller lönegrad	Befattning	Nuvarande antal	Föreslagen		Blivande antal
			Ökning	Minskning	
17,000 kr.	Överingenjör	1	—	1	—
13,000 kr.	Verkstadsöveringenjör	—	1	—	1
30:e	Maskindirektör	1	—	1	—
27:e	Förste baningenjör	13	1	—	14
»	» byråingenjör	12	1	—	13
»	» maskingenjör	14	—	4	10
»	» verkstadsingenjör	—	4	—	4
26:e	Baningenjör	15	—	1	14
»	Byråingenjör	12	—	2	10
»	Maskingenjör	8	—	2	6
»	Sekreterare	2	2	—	4
»	Verkstadsingenjör	—	3	—	3
24:e	Expeditionsföreståndare	—	1	—	1
»	Sekreterare	5	3	2	6
22:a	Elektroingenjör	12	1	—	13
»	Konstruktör	10	2	—	12
»	Maskininspektör	18	—	11	7
»	Verkstadsinspektör	—	10	—	10
21:a	Aktuarie	5	—	1	4
»	Expeditionsföreståndare	16	2	1	17

Å andra sidan skulle från och med den 1 juli 1936 antalet underingenjörsbefattningar och förste stationsskrivarbefattningar minskas vardera med 2 och antalet bokhållarbefattningar med 1, varom beslut i sinom tid skulle meddelas av Kungl. Maj:t.

Slutligen skulle från och med den 1 januari 1938 antalet ombudsmansbefattningar minskas från 2 till 1 samt antalet notariebefattningar ökas från 12 till 13.

Vad till sist angår statens vattenfallsverk, föreslås upptagande i avlöningsreglementets tjänsteförteckning av följande befattningar, nämligen i 27:e lönegraden förste driftsingenjör, i 26:e lönegraden driftsingenjör och sekreterare, i 22:a lönegraden ingenjör, i 20:e lönegraden ingenjör och i 7:e lönegraden reparatör, samt uteslutande ur nämnda förteckning i 27:e lönegraden av befattningen driftsingenjör. Vidare föreslås beträffande antalet ordinarie befattningar i lönegrader över den 20:e de ändringar, som framgå av följande sammanställning:

Lönegrad	Befattning	Nuvarande antal	Föreslagen		Blivande antal
			Ökning	Minskning	
27:e	Distriktsingenjör	6	1	—	7
»	Förste byråingenjör	2	6	—	8
»	Förste driftsingenjör	1	1	—	2
26:e	Byråingenjör	2	4	—	6
»	Driftsingenjör	—	1	—	1
»	Sekreterare	—	2	—	2
24:e	Sekreterare	2	—	1	1
22:a	Ingenjör	—	5	—	5
21:a	Notarie	3	1	—	4

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag avser huvudsakligen *dels* vissa ändringar i klassindelningen av trafikanstalterna vid post- och telegrafverken samt statens järnvägar, *dels ock* ändring i löneställning eller antal beträffande vissa ordinarie befattningar eller grupper av befattningar vid de skilda kommunikationsverken.

Beträffande frågan om förändrad klassindelning av trafikanstalterna vid post- och telegrafverken samt statens järnvägar har departementschefen förklarat det vara hans mening att inom kort föreslå Kungl. Maj:t att låta verkställa en utredning rörande ändrade grunder för klassificering av berörda trafikanstalter. Med hänsyn härtill torde, såsom departementschefen framhållit, ändringar i klassindelningen icke nu böra vidtagas i större omfattning än som kan ske utan att föregripa en blivande, på andra principer grundad klassindelning. Utskottet har i betraktande härav icke ansett sig böra förorda genomförande av andra ändringar än som innefattas i Kungl. Maj:ts förslag. De i flertal motioner framställda yrkandena om ytterligare ändringar i klassindelningen har utskottet alltså icke kunnat biträda.

Beträffande övriga av Kungl. Maj:t framlagda förslag har departementschefen meddelat, att chefen för finansdepartementet har för avsikt att inom den närmaste framtiden anmäla frågan om en allmän översyn av avlöningsbestämmelserna och lönegradsplaceringen för statens befattningshavare. Med hänsyn härtill har departementschefen i regel icke funnit sig kunna tillstyrka framläggande till innevarande års riksdag av sådana förslag och framställningar, som gå ut på införande i avlöningsreglementets tjänsteförteckning av nya befattningskategorier eller inrättande inom redan befintliga befattningsgrupper av ytterligare ett antal befattningar i syfte endast att bereda förbättrad löneställning för vissa ordinarie befattningshavare, utan har med prövningen av dylika lönespörsmål ansetts böra anstå till nyssnämnda allmänna översyn. I de fall åter, där den äskade höjningen i lönegrad av en ordinarie befattning motiverats med att befattningen under årens lopp tillförts nya eller vidgade arbetsuppgifter, eller där med inrättandet av ny ordinarie befattning avsetts att bereda ordinarie anställning åt icke-ordinarie personal med motsvarande löneställning eller där behov föreligger att inrätta en helt ny ordinarie befattning, ävensom i några enstaka fall, där särskilda skäl för en förhöjd lönegradsplacering förebragts, har departementschefen i huvudsak ansett de framställda yrkandena nu böra komma under bedömande.

Utskottet har ansett sig böra ansluta sig till departementschefens sålunda angivna ståndpunkt. Utskottet har dock härvid icke förbisett att vissa skäl kunna anföras för vidtagande av en del organisatoriska ändringar och förbättringar utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit. Utskottet syftar härvid särskilt på det av järnvägsstyrelsen framlagda förslaget om ersättande av vissa underingenjörsbefattningar (20:e lönegraden) med baninspektorsbefattningar (22:a lönegraden) samt generalpoststyrelsens förslag rörande ändrad organisation av generalpoststyrelsens första byrå ävensom på det motionsvis framställda yrkandet om uppflyttning i lönehänseende av stationsmästarna vid vissa mindre postexpeditioner. I dessa liksom i andra avseenden har

utskottet emellertid med hänsyn till den nära förestående allmänna översynen av avlöningsbestämmelserna och lönegradsplaceringen för statens befattningshavare ansett sig icke böra tillstyrka några ändringar utan förslag från Kungl. Maj:ts sida.

Med förmälan alltså att utskottet ansett sig böra tillstyrka vad Kungl. Maj:t i förevarande proposition föreslagit, hemställer utskottet,

A. att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag, må
1:o) — med avslag å motion II: 645 — besluta, med tilllämpning från och med den 1 juli 1936,

att i 1 § 1 mom. och 5 § 1 mom. avlöningsreglementet den 19 juni 1919 för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk skola upptagas befattningarna postsparbankschef vid postverket med ett arvode av 14,000 kronor samt verkstadsöveringenjör vid statens järnvägar med ett arvode av 13,000 kronor;

att ur 5 § 1 mom. av nämnda avlöningsreglemente skall utgå befattningen överingenjör vid statens järnvägar;

att i den vid berörda avlöningsreglemente fogade tjänsteförteckningen skola upptagas följande befattningar, nämligen:

vid postverket:

i 27:e lönegraden: kontorschef;

vid telegrafverket:

i 2:a lönegraden: lokaltelefonist,

» 4:e » : landstelefonist;

vid statens järnvägar:

i 22:a lönegraden: verkstadsinspektör,

» 24:e » : expeditionsföreståndare,

» 26:e » : verkstadsingenjör,

» 27:e » : förste verkstadsingenjör;

vid statens vattenfallsverk:

i 7:e lönegraden: reparatör,

» 20:e » : ingenjör,

» 22:a » : ingenjör,

» 26:e » : driftsingenjör, sekreterare,

» 27:e » : förste driftsingenjör;

samt att ur samma tjänsteförteckning skola utgå följande befattningar, nämligen:

vid statens järnvägar:

ur 30:e lönegraden: maskindirektör;

vid statens vattenfallsverk:

ur 27:e lönegraden: driftsingenjör;

2:o) — med godkännande av den av departementschefen förordade förändrade klassindelningen av trafikanstalterna vid post- och telegrafverken samt statens järnvägar och med avslag å motionerna I: 314 och 315 samt II: 643, 644, 647, 648 och 649 — fastställa antalet av följande befattningar på sätt nedan angives, nämligen:

a) från och med den 1 juli 1936:

vid postverket:

befattningar, som avses i 1 § 1 mom. avlöningsreglementet:

postsparbankschef 1;

befattningar, hänförliga till 21:a—30:e lönegraderna i den vid avlöningsreglementet fogade tjänsteförteckningen:

aktuarie 4
 notarie 8
 förste kontrollör 13
 postmästare av klass 1 B 38
 sekreterare i 24 lönegraden 3
 postmästare av klass 1 A 19
 sekreterare i 26:e lönegraden 5
 kontorschef 1
 byråchef 4;

vid telegrafverket:

avdelningsingenjör 10
 förste kontrollör 20
 radiokommissarie 5
 telegrafkommissarie av klass 2 23
 telegrafkommissarie av klass 1 B 19
 överkontrollör 6
 linjeingenjör 25
 telegrafkommissarie av klass 1 A 12
 byrådirektör 7;

vid statens järnvägar:

befattningar, som avses i 1 § 1 mom. avlöningsreglementet:

verkstadsöveringenjör 1;

befattningar, hänförliga till 21:a—30:e lönegraderna i den vid avlöningsreglementet fogade tjänsteförteckningen:

aktuarie 4
 expeditiönsföreståndare i 21:a lönegraden 17

elektroingenjör	13
konstruktör	12
maskininspektör	7
stationsinspektör av klass 2	17
verkstadsinspektör	10
expeditionsföreståndare i 24:e lönegraden.....	1
sekreterare i 24:e lönegraden	6
stationsinspektör av klass 1 A	10
baningenjör.....	14
byråingenjör	10
maskiningenjör.....	6
sekreterare i 26:e lönegraden	4
verkstadsingenjör	3
förste baningenjör	14
förste byråingenjör	13
förste maskiningenjör	10
förste verkstadsingenjör.....	4;

vid statens vattenfallsverk:

notarie	4
ingenjör i 22:a lönegraden	5
sekreterare i 24:e lönegraden.....	1
byråingenjör	6
driftsingenjör.....	1
sekreterare i 26:e lönegraden.....	2
distriktsingenjör	7
förste byråingenjör	8
förste driftsingenjör	2;

*b) från och med den 1 januari 1938:**vid statens järnvägar:*

notarie	13
ombudsman	1;
samt	

3:o) bemyndiga Kungl. Maj:t att utfärda de övergångsbestämmelser, som vid genomförande av föreslagna ändringar må erfordras;

B. att motionen II: 437 ej må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 24 april 1936.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Carlsson* i Gävle, *Olof Olsson*, *Johansson* i Fredrikslund, *Bergqvist*, *Nilsson* i Gränebo, *Oscar Olsson*, *Svensson* i Kompersmåla, *Asplund*, *Wallis*, *Nylander*, *Nilsson* i Fredriksfält och *Larsson* i Varberg, samt

från andra kammaren: herrar *Anderson* i Råstock, *Jansson*, *Strindlund*, *Holmgren*, *Andersson* i Höör, *Persson* i Falla, *Svensson* i Grönvik, *Andersson* i Prästbol, *Norling*, *Olofsson* i Digernäs, *Isacsson* och *Olsson* i Staxäng.
